

VEĽKÁ NOC – SVIATOK JARI

Veľká noc je najstarším a najvýznamnejším kresťanským sviatkom, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie Krista. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky - paschu, ktoré sa slávia od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (náš marec až apríl), na pamiatku oslobodenia Izraelského národa z egyptského otroctva.

Prípravným obdobím pred Veľkou nocou je pôst, ktorý trvá 6 nediel'. Dve posledné majú pomenovanie Smrtná a Kvetná. Smrtná pripomína rozhodnutie židovskej rady o Ježišovej smrti.

Za týmito nedel'ami nasleduje tichý týždeň, do ktorého patrí aj Zelený štvrtok (deň poslednej večere), Veľký piatok (deň utrpenia), Biela sobota (počovanie Ježiša). Veľkonočná nedeľa a Veľkonočný pondelok sú pamiatkou na zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Pôst trvá 40 dní. Symbolizuje 40 dní putovania po púšti. V tomto období sa na znak utrpenia Ježiša nekoniajú žiadne svadby a ani zábavy.

V evanjelickej cirkvi sa začína veľkonočný kruh cirkevného roka, ktorý je prípravným obdobím na sviatky Veľkonočných sviatkov. Vážnosť tohto obdobia pripomína aj fialové rúcho. Farári nenosia bielu kamžu, ale čierny luterák.

Ježiš vnímal pôst ako pokánie a návrat k Bohu. V Biblii znamená vyhábať sa určitým jedlám. Kresťania postia v stredu a piatok. Židia v pondelok a štvrtok. Evanjelici sa postia pred prijímaním Večere Pánovej. Začína sa Popolcovou stredou (pôvod v starozmluvnej tradícii), Izraeliti sedeli na znamenie pokánia a smútku v popole.

Tichý týždeň trvá od Kvetnej nedele po Bielu sobotu. Intenzívne sa pripomína utrpenie Krista. Na Kvetnú nedeľu vstúpil triumfálne Ježiš do Jeruzalemu, aby oslávil židovské veľkonočné sviatky. Zástupy nadšene vítali Ježiša a hádzali mu pod nohy palmové ratolesti, preto je pôvodný názov Palmarum.

Zelený štvrtok bol posledným dňom Ježišovho života. Dostal podľa všetkého pomenovanie podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kde sa modlil pred zatknutím. Počas slávnostnej večere obetovali baránka za našu záchranu a odpustenie hriechov. Namiesto neho hovoril o vlastnej obeti.

Veľkonočný piatok pripomína potupnú smrť Ježiša. Bol ukrižovaný na vrchu Golgota za vlády rímskeho cisára Tibéria a Pontského Piláta. Na evanjelických bohoslužbách sa čítajú pašie, prisluguje sa Večera Pánova.

Biela sobota je prípravným dňom pred Veľkonočnými sviatkami. Ježiš bol v sobotu pochovaný do hrobu. V chrámoch zaznejú zvony, ktoré nezvonili od štvrtku večera.

Veľkonočná nedeľa pripomína, že Ježiš, bol ukrižovaný a zomrel. Na tretí deň vstal z mŕtvych. Jeho vzkriesenie dáva jedinečnú nádej pre večný život každému, kto v neho verí. Viera v živého a vzkrieseného Krista je základom kresťanstva.

Spočiatku sa slávila aj sobota - židovský sabat.

Veľkonočný pondelok - typické zvyky sú oblievanie vodou, šibanie prútičkom, maľovanie veľkonočných vajčiek, rozdávanie zajačikov a kuriatok - tieto zvyky nemajú kresťanský pôvod. Často sa stáva, že odsúvajú pravú podstatu Veľkonočného pondelka do úzadia. Komunistický režim sa snažil zatieniť skutočný význam veľkonočných sviatkov tým, že ich zdegradoval na sviatky jari.

